

**Методичні вказівки
до виконання курсової роботи з дисципліни
«Звітність, аналіз, облік та аудит
зовнішньоекономічної діяльності»
для студентів спеціальності
073 «Менеджмент»
за освітньо-професійною програмою
«Менеджмент ЗЕД»
денної та заочної форм навчання**

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

**Методичні вказівки
до виконання курсової роботи з дисципліни
«Звітність, аналіз, облік та аудит
зовнішньоекономічної діяльності»
для студентів спеціальності
073 «Менеджмент»
за освітньо-професійною програмою
«Менеджмент ЗЕД»
денної та заочної форм навчання**

Вінниця
ВНТУ
2020

Рекомендовано до друку Методичною радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України (протокол № __ від _____ р.)

Рецензенти:

І.В. Причеп, кандидат економічних наук, доцент

Т.М. Пілявоз, кандидат економічних наук, доцент

Ю.В. Булига, кандидат технічних наук, доцент

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Звітність, аналіз, облік та аудит зовнішньоекономічної діяльності» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент ЗЕД» денної та заочної форм навчання/ Уклад. О. А. Сметанюк, Н.П. Карачина. – Вінниця : ВНТУ, 2020. – 38 с.

Дані методичні вказівки розроблені для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент ЗЕД» денної та заочної форм навчання. Основне завдання – допомогти студентам закріпити і узагальнити знання, одержані з дисципліни «Звітність, аналіз, облік та аудит зовнішньоекономічної діяльності» за час навчання та набути практичних навичок застосування теоретичних знань до комплексного розв’язання конкретного фахового завдання.

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Порядок виконання курсових робіт	5
3. Зміст, композиція та структура курсової роботи	9
4. Вимоги до оформлення курсової роботи	13
5. Список рекомендованої літератури	17
Додаток А. Перелік рекомендованих тем курсової роботи	20
Додаток Б. Зразок титульної сторінки	21
Додаток В. Бланк завдання на курсову роботу	22
Додаток Г. Вихідні дані для виконання практичної частини курсової роботи	24
Додаток Д. Розрахункові таблиці для заповнення реєстраційного журналу	32
Додаток Е. Зразки оформлення джерел використаної літератури	35

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Виконання курсової роботи являє собою один із видів самостійної навчальної та водночас науково-дослідної роботи студентів, призначений за-свідчити якість набутих студентами знань та вміння використовувати їх при опрацюванні теоретичних і конкретних практичних питань у галузі управлінської діяльності.

Зміст такої учбової форми, як курсова робота, обумовлює її функції, базисом яких є надання студентам навичок:

- підбирати, систематизувати та аналізувати необхідну інформацію про діяльність об'єкту дослідження, проводити його економіко-фінансову діагностику;
- виявляти базові та похідні причини виникнення певних економічних явищ, з'ясувати їх кількісний вплив на об'єкт дослідження;
- вести науковий пошук, узагальнювати різні методичні підходи та концепції, чітко аргументувати власну точку зору з досліджуваної проблеми;
- розробити пропозиції щодо вирішення існуючих на підприємстві проблем з урахуванням зарубіжного досвіду та обґрунтуванням можливостей його застосування в умовах національних особливостей та традицій.

В свою чергу, написання курсової роботи з дисципліни «Звітність, аналіз, облік та аудит зовнішньоекономічної діяльності» сприяє поглибленому вивченню даної навчальної дисципліни, подальшій систематизації, розширенню і закріпленню отриманих знань. Таку форму навчання можна розглядати як своєрідний тренажер, за допомогою якого студент проходить стажування одразу за декількома напрямками, зокрема, напрямку ведення наукового дослідження; грамотного і логічного викладення матеріалу; аргументованого і зрозумілого висвітлення власної думки; застосування теоретичних знань для практичного вирішення конкретних фінансово-економічних завдань тощо.

Виконання курсової роботи з дисципліни «Звітність, аналіз, облік та аудит зовнішньоекономічної діяльності» переслідує одразу декілька цілей:

- 1) закріпити та поглибити теоретичні знання, набуті студентами у процесі вивчення дисципліни «Звітність, аналіз, облік та аудит зовнішньоекономічної діяльності»;
- 2) розвинути у студентів навички самостійної роботи зі спеціальною літературою, довідниками, джерелами обліково-аналітичної та статистичної інформації тощо;
- 3) виробити вміння узагальнювати теоретичні матеріали, самостійно формулювати висновки;
- 4) набуті навички розробки пропозицій, обґрунтування та обстоювання власної точки зору з проблем, що досліджуються, виробити вміння засто-

совувати набуті теоретичні знання при вирішенні конкретних практичних завдань.

До курсових робіт з дисципліни «Звітність, аналіз, облік та аудит зовнішньоекономічної діяльності» висувають наступні вимоги:

1. Курсова робота повинна бути закінченим дослідженням.
2. За структурою курсова робота має складатися з теоретичної та практичної частин, зміст даних частин має відповідати вимогам, наведеним у розділі 4 методичних вказівок.
3. Стиль роботи має бути науковим; мова – українська.

2. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи включає такі основні етапи:

етап 1: вибір і затвердження теми курсової роботи;

етап 2: складання і затвердження плану курсової роботи;

етап 3: добір та вивчення літератури;

етап 4: написання та оформлення роботи;

етап 5: підготовка до захисту і захист курсової роботи.

1-й етап – вибір і затвердження теми курсової роботи. Вдалих вибір теми є одним із найсуттєвіших моментів якісного виконання курсової роботи. Тему студенти обирають самостійно, керуючись переліком, який наведено у рекомендованій тематиці курсових робіт (Додаток А). Якщо студент має бажання розробляти тему, яка не передбачена рекомендованою тематикою, він повинен написати заяву на ім'я завідувача кафедри ММЕ, в якій має бути сформульована ця тема та обґрунтовані причини, що зумовили її вибір.

При виборі теми курсової роботи враховується:

- актуальність теми;
- можливість ефективного використання економічної інформації про досліджуваний об'єкт;
- професійні інтереси студента;
- можливість одержання, обробки та використання відповідних практичних матеріалів;
- напрямок сформованої науково – дослідницької роботи студента.

Виконання курсової роботи з однієї теми кількома студентами однієї академічної групи можливе лише в межах як комплексної курсової роботи з чітким виділенням завдань кожного з виконавців або ж, як що мова йде про різноаспектні дослідження однієї проблеми, що відображається у назві роботи та її змісті. Дана умова є обов'язковою, якщо вона не виконується, такі курсові роботи до захисту не допускаються.

Вибравши тему, студент звертається з письмовою заявою на ім'я наукового керівника з проханням її затвердити. Уточнення або зміна теми курсової роботи можливі лише в окремих випадках при достатньо аргументованих причинах з дозволу наукового керівника.

Обравши тему курсової роботи студент має з'ясувати:

- в чому полягає мета, певні аспекти та конкретні задачі дослідження;
- за допомогою яких прийомів і методів буде їх вирішувати;
- що стане об'єктом та предметом дослідження.

2-й етап – складання і затвердження плану курсової роботи. План курсової роботи студент складає самостійно на основі ознайомлення з літературними джерелами щодо обраної теми та рекомендованою структурою роботи (**третій розділ методичних вказівок**). Такий план складається з переліку вузлових питань, що пов'язані внутрішньою логікою дослідження з темою. При складанні плану базові питання необхідно розмістити в такій послідовності, яка б дозволяла знайти найбільш логічну і прийнятну для даного дослідження схему викладення матеріалу.

Планом передбачається вступ; теоретична частина (2-3 ключових, взаємопов'язаних, розміщених у логічній послідовності підрозділи, в яких має бути розкрита сутність обраної теми), практична частина; висновки; перелік посилань. Складений студентом план обговорюється з науковим керівником, який його коригує (якщо у цьому є необхідність) та затверджує.

3-й етап – добір та вивчення літератури. На стадії добору літератури студент складає бібліографію, у чому йому своїми рекомендаціями надає допомогу науковий керівник; корисні поради у процесі добору літератури можна також отримати від працівників бібліотеки.

Поглиблене вивчення підбраної літератури доцільно починати з розгляду найновіших публікацій, оскільки в них висвітлюються останні досягнення в галузі теорії та практики аналітично-облікової діяльності. Решту літератури вивчають у порядку, зворотному до хронологічного.

Безпосереднє ознайомлення з конкретним літературним джерелом розпочинають з перегляду змісту. Глави та параграфи, що викликали особливу зацікавленість, слід ретельно опрацювати. Ця робота має бути спрямованою на пошук ідей та пропозицій щодо вирішення проблемних питань обраної теми. Особливу увагу при цьому слід зосередити на виявленні дискусійних питань, аналізу протилежних або суперечливих позицій.

4-й етап – написання та оформлення роботи. Зібраний на попередньому етапі матеріал класифікується, систематизується та опрацьовується відповідно до послідовності пунктів плану курсової роботи; у разі необхідності підбирається додаткова інформація. До курсової роботи слід включати лише ретельно підбрані та цілеспрямовано опрацьовані матеріали. На цьому ж етапі проводяться розрахунки, обґрунтовуються пропозиції, формулюються висновки, підбираються ілюстрації (схеми, графіки, таблиці) та здійснюється редагування. У процесі редагування поліпшується стиль викла-

дання матеріалу, переробляються окремі частини тексту, вдосконалюється формулювання фраз, перевіряються орфографія та пунктуація, усуваються архаїзми та мовні штампи. Четвертий етап завершується оформленням курсової роботи згідно із вимогами, що перелічені у четвертому розділі методичних вказівок.

5-й етап – підготовка до захисту і захист курсової роботи. Виконана курсова робота у встановлений термін здається студентами на кафедру менеджменту та моделювання в економіці. Після реєстрації курсова робота передається науковому керівникові для перевірки, попереднього оцінювання якості курсової роботи та підготовки висновку наукового керівника. У висновку науковий керівник на окремому аркуші або на звороті титульного аркуша курсової роботи відмічає позитивні сторони та недоліки курсової роботи та на їх основі констатує рішення про можливість допуску роботи до захисту. Узагальнені критерії оцінювання якості виконання курсової роботи наведено у п'ятому розділі цих методичних вказівок. Якщо курсова робота попередньо оцінюється "незадовільно", вона повертається студентові для доопрацювання. До переробленої курсової роботи, зданої на повторну перевірку, обов'язково додається первісний висновок наукового керівника, без якого робота на повторну перевірку категорично не приймається.

Якщо науковий керівник приймає позитивний висновок, курсова робота допускається до захисту. Терміни та графік захисту робіт встановлюються кафедрою ММЕ. Напередодні захисту студент отримує свою курсову роботу, ознайомлюється із зауваженнями відносно курсової роботи (якщо вони є) та своєчасно готується до відповідей на них.

Захист здійснюється на засіданні комісії, склад якої визначається завідувачем кафедри ММЕ. До захисту студент готує доповідь, яка демонструє результати дослідження, основні висновки, узагальнення і пропозиції. Рекомендована тривалість доповіді студента 5-7 хвилин.

У процесі захисту курсової роботи оцінюється глибина знань студента в досліджуваній галузі аналітично-облікової діяльності, його вміння обґрунтовувати та відстоювати власну точку зору, відповідати на запитання. Узагальнені критерії оцінювання захисту курсової роботи наведено в п'ятому розділі методичних вказівок.

Після обговорення підсумків захисту здійснюється остаточне оцінювання рівня виконання та захисту курсової роботи за модульно-кредитною шкалою, що враховує, по-перше, попереднє оцінювання якості курсової роботи науковим керівником, по-друге, оцінювання захисту курсової роботи. Після чого дані модульно-кредитної шкали оцінювання переводяться в 5-бальну та шкалу за системою ECTS.

Рішення комісії щодо оцінки курсової роботи оголошується в той самий день, після чого оцінка записується на титульному аркуші курсової роботи та проставляється в екзаменаційну відомість і залікову книжку студента.

Задля забезпечення чіткості організації написання курсової роботи складається календарний графік виконання робіт, який контролюється науковим керівником. Орієнтовний регламент виконання курсової роботи наведений в табл. 1. За порушення графіку студент може бути недопущений до захисту курсової роботи.

Таблиця 1 – Орієнтовний регламент виконання курсової роботи

Етап	Зміст виконуваних робіт	Терміни виконання робіт для студентів форми навчання	
		стаціонарної	заочної
Вибір і затвердження теми курсової роботи	<p>Студент Ознайомлення з рекомендованою тематикою, визначення напрямку досліджень і вибір конкретної теми. Подання на кафедрі письмової заяви з проханням затвердити обрану тему та призначити наукового керівника</p> <p>Науковий керівник має право видати тему курсової роботи за відповідною нумерацією згідно списку групи у разі відсутності заяви щодо затвердження теми у встановлені строки</p>	впродовж перших двох тижнів семестру	впродовж лекційного періоду
Складання і затвердження плану роботи	<p>Студент Ознайомлення з літературними джерелами, в яких викладено сучасні погляди на обрану для дослідження проблему. Складання першого варіанта плану роботи, подання його науковому керівникові. Обговорення теми, плану, послідовності етапів, структури та змісту роботи з науковим керівником</p> <p>Науковий керівник Уточнення, коригування (у разі необхідності) й затвердження теми та плану роботи, деталізація графіка виконання роботи</p>	впродовж третього тижня семестру	впродовж лекційного періоду (але не пізніше останнього дня сесії)
Складання і затвердження плану роботи	<p>Студент Ознайомлення з літературними джерелами, в яких викладено сучасні погляди на обрану для дослідження проблему. Складання першого варіанта плану роботи, подання його науковому керівникові. Обговорення теми, плану, послідовності етапів, структури та змісту роботи з науковим керівником</p> <p>Науковий керівник Уточнення, коригування (у разі необхідності) й затвердження теми та плану роботи, деталізація графіка виконання роботи</p>	впродовж третього тижня семестру	впродовж лекційного періоду (але не пізніше останнього дня сесії)

Продовження таблиці 1

Етап	Зміст виконуваних робіт	Терміни виконання робіт для студентів форми навчання	
		стаціонарної	заочної
Добір та вивчення літератури	<p>Студент Добір інформації за допомогою роботи з різноманітними джерелами. Опрацювання та узагальнення зібраної інформації. Формулювання власних висновків по суті обраної для дослідження проблеми. Визначення та обґрунтування способів розв'язання проблеми. Обговорення на консультаціях з науковим керівником суперечливих моментів, що виникли під час здійснення аналізу та в процесі формулювання висновків. Коригування отриманих результатів після обговорення</p> <p>Науковий керівник Надання студентові допомоги консультаційного характеру</p>	впродовж періоду з четвертого по восьмий тижень семестру	впродовж періоду, відведеного для самостійної роботи студентів між двома черговими сесіями
Написання та оформлення роботи	<p>Студент Підготовка попереднього варіанта тексту, в якому в письмовій формі викладено результати, отримані в процесі проведення дослідження, оформлення тексту курсової роботи відповідно до загальноприйнятих вимог, подання остаточно відкоригованого варіанта тексту курсової роботи науковому керівникові</p> <p>Науковий керівник Ознайомлення з друкованим варіантом тексту курсової роботи, прийняття рішення щодо можливості оприлюднення отриманих результатів, підготовка зауважень до роботи</p>	робота має бути подана на кафедру для перевірки науковим керівником не пізніше як за два тижні до початку сесії	робота має бути подана на кафедру для перевірки науковим керівником не пізніше як за два тижні до початку сесії
Захист роботи	<p>Студент Ознайомлення з зауваженнями наукового керівника, що містяться у висновках по роботі. Підготовка до презентації та публічне представлення результатів у вигляді виступу на захисті курсової роботи</p>	Не пізніше передостаннього тижня семестру	Не пізніше передостаннього тижня семестру

3. ЗМІСТ, КОМПОЗИЦІЯ ТА СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оскільки курсова робота є кваліфікаційною працею, її оцінюють не тільки за змістом теоретичного і практичного матеріалу, актуальністю теми, а й за рівнем загально методичної підготовки, що перш за все знаходить своє відображення в композиції роботи.

Композиція курсової роботи – це послідовність розташування її основних частин, до яких відносять основний текст (тобто розділи і параграфи), а також частини її довідково-супровідного апарату.

Враховуючи загальні вимоги до курсової роботи (зокрема, чіткість побудови, відповідність темі, логічну послідовність викладення матеріалу, переконливість аргументації, точність і стислість формулювань, які б включали можливість суб'єктивних і неоднозначних трактувань, конкретність викладання результатів роботи, доказовість висновків і обґрунтованість рекомендацій) традиційно склалася певна композиційна структура курсової роботи, основними елементами якої в порядку їх розташування є наступні:

- титульний лист;
- завдання;
- зміст;
- перелік скорочень (за необхідністю);
- вступ (до 2 стор.);
- теоретична частина (10-15 стор.);
- практична частина (до 20 стор.);
- висновки (2-3 стор.);
- перелік посилань (не менше 25 джерел);
- додатки.

Титульний лист є першою сторінкою курсової роботи і заповнюється за встановленою формою (додаток В).

Бланк завдання (додаток Г) заповнюється одночасно із затвердженням теми курсової роботи і вміщує умови індивідуального завдання студента (додатки Д, Е)

У вступі курсової роботи обґрунтовується актуальність та практичне значення теми, ступінь її дослідження, мета і задачі; визначається об'єкт, предмет та методологічна основа дослідження, характеризуються джерела одержаної інформації.

Теоретична частина роботи повинна містити теоретико-методологічні положення обраних для дослідження питань.

Цей розділ слугує теоретичною основою та передумовою дослідження конкретно – економічних, прикладних аспектів теми. Виконання даної роботи дозволить студенту отримати цілісну, завершену працю. Вивчаючи теоретичні основи певних проблем, студент повинен здійснити огляд економічної літератури. Присутність такого матеріалу в роботі має показати ґрунтовне знайомство студента із спеціальною літературою, його вміння систематизувати джерела, критично їх розглядати, аналізувати різні підходи, що існують в науковій думці, виділяти суттєве, робити власні аргументовані висновки. В теоретичній частині підкреслюється роль і значення аналітично-облікової діяльності певних об'єктів, які досліджуються. Дається коротка характеристика бухгалтерських рахунків, особливостей аналізу та аудиту з обраної теми. Розглядаються питання первинного обліку і документообігу, узагальнення групування даних первинного обліку в регістрах синтетичного і аналітичного обліку. Розкриваються питання використання даних поточного обліку для управління підприємством.

Практична частина курсової роботи є основною її частиною.

Курсова робота виконується за матеріалами підприємства «Фортуна», яке займається пошиттям та реалізацією чоловічих сорочок та тенісок, у т.ч. і на експорт. Підприємство має на балансі два будинки. В одному знаходяться основні виробничі цехи, в іншому - допоміжне виробництво (інструментальний цех та котельня) та адміністративні служби. Підприємство володіє власним обладнанням і матеріалами. Основними елементами облікової політики підприємства згідно наказу № 1 від 03.01.20XX р. є наступне:

- списання виробничих запасів у виробництво і готової продукції на реалізацію здійснюється за методом оцінки вибуття запасів FIFO ("Перший прийшов – перший пішов");

- розподіл загальновиробничих витрат при визначенні виробничої собівартості окремих виробів здійснюється пропорційно нарахованій заробітній платі виробничого персоналу;

- до змінних загальновиробничих витрат відносять: матеріальні витрати, 30% величини витрат на оплату праці (нарахована зарплата та премії), 30% величини нарахованих відрахувань на обов'язкове пенсійне та соціальне страхування, інші операційні витрати.

Впродовж аналізованого періоду підприємство відвантажило на експорт покупцю-нерезиденту товар. Митна декларація оформлено того ж дня. Плата за митне оформлення товару поза місцем розташування митного органу — 400 грн. Вартість послуг митного брокера — 700 грн. (брокер не є платником ПДВ). Митний орган підтвердив, що фактичне вивезення товару відбулося наступного дня.

Курс НБУ умовно:

- на дату відвантаження товару — 27,6 грн./дол;

- на дату балансу — 27 грн./дол;

- на дату зарахування валюти на розподільчий рахунок — 27,2 грн./дол;

- на дату списання валюти з розподільчого рахунка — 27,5 грн./дол.

На підставі наведених вихідних даних (додаток Д) необхідно:

1. Провести економічне групування активів підприємства та їх джерел утворення та скласти баланс підприємства на 30 листопада 20XX р. (табл. Г.1)

2. За даними балансу на 30 листопада 20XX р. відкрити бухгалтерські рахунки (табл. Г.1)

3. Скласти журнал реєстрацій господарських операцій за грудень 20XX р. та кореспонденцію бухгалтерських рахунків (табл. Г.8)

4. Визначити та заповнити відсутні дані реєстраційного журналу (додаток Д, табл. Д.1 – табл. Д.9)

5. Здійснити рознесення операцій за рахунками синтетичного та аналітичного обліку, що кореспондуються.

6. Закрити відкриті рахунки синтетичного та аналітичного обліку.

7. Скласти оборотні відомості за аналітичними рахунками і звірити їх підсумки з даними відповідних синтетичних рахунків.

8. Скласти оборотну відомість (баланс) синтетичних рахунків за грудень 20XX р.

9. Скласти форму № 1 "Баланс" підприємства на 31 грудня 20XX р.

10. Скласти форму № 2 "Звіт про фінансові результати" за 20XX р.(табл. Д. 10)

Варіант вихідних даних для виконання практичної частини курсової роботи визначається відповідно до табл. 2.

Таблиця 2 – Варіанти виконання практичної частини курсової роботи

Остання цифра залікової книжки	Номер варіанту
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
0	10

У висновках (2-3 сторінки) потрібно стисло викласти основні результати проведених досліджень і визначити, якою мірою вирішені завдання та досягнуто мету курсової роботи, що були сформульовані у вступі.

Перелік посилань – елемент бібліографічного апарату, що містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Такий список — одна із суттєвих складових наукової роботи, що віддзеркалює самостійну творчу працю її автора та демонструє ступінь фундаментальності проведеного дослідження. Перелік посилань повинен включати перелік усіх першоджерел, на які були посилання в тексті роботи або які використовувалися під час написання курсової роботи.

У додатки, обсяг яких не обмежується, рекомендується включати відносно самостійні частини тексту, складні розрахунки, громіздкі таблиці, виокремлення яких поліпшує цілісність сприйняття основної частини роботи.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Текст курсової роботи має бути належним чином оформлено – як стилістично, так і граматично й технічно. Рукопис комплектується в такій послідовності:

1. Титульний лист.
2. Завдання.
3. Зміст.
4. Перелік скорочень (за необхідністю).
5. Вступ.
6. Основна частина.
7. Висновки.
8. Перелік посилань.
9. Додатки (за необхідністю).

Розділи та окремі питання курсової роботи повинні бути чітко визначені, викладені у логічній послідовності і конкретизовані. Таблиці, ілюстративний матеріал, додатки мають бути змістовними та оформленими відповідно до стандартів виконання письмових робіт у вищій школі.

Загальні вимоги до оформлення рукопису

Титульний лист є першою сторінкою курсової роботи і заповнюється за встановленою формою (додаток В).

Бланк завдання заповнюється одночасно із затвердженням теми курсової роботи і вміщує умови індивідуального завдання студента (додаток Г)

Текст розміщують таким чином: відстань від краю сторінки до рядка з лівого боку, зверху і знизу – 20 мм, з правого боку – 10 мм.

Абзаци в тексті починаються відступом, що дорівнює п'яти літерам. Текст курсової роботи друкується через 1,5 інтервала з розрахунку не менше 30 рядків на сторінку за умови рівномірного розподілу тексту на сторінці, шрифтом 14, Times New Roman. Формули, умовні знаки, рисунки, що вносяться в курсову роботу, виконують чорною тушшю або пастою від руки.

Слово "ЗМІСТ" записують у вигляді заголовка симетрично до тексту. Навпроти останнього речення назви розділу або підрозділу в правій частині змісту проставляється номер сторінки, з якої починається розділ (підрозділ). Нумерація починається з першого аркуша змісту під номером 3, не включаючи в загальну нумерацію титульний лист та бланк завдання. Номер сторінки проставляється арабськими цифрами у верхній правій частині.

При оформленні тексту курсової роботи заголовки структурних частин «ВСТУП», «НАЗВА РОЗДІЛУ», «ВИСНОВКИ», «ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту, заголовки підрозділів — маленькими літерами (крім першої великої) з аб-

зацного відступу. Переноси слів у заголовках не дозволяються. Крапки наприкінці заголовків не ставляться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, то їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати одному рядку.

Кожну структурну частину курсової роботи (вступ, розділ, висновки, Перелік посилань, додатки) потрібно починати з нової сторінки.

Розділи нумеруються арабськими цифрами в межах всієї курсової роботи. Вступу, висновкам, списку використаних джерел, додаткам порядковий номер не присвоюється. Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу, пункти – в межах кожного підрозділу, а підпункти – в межах кожного пункту.

Текст курсової роботи повинен бути чітким та не допускати різних тлумачень. Терміни повинні відповідати діючим стандартам, а при їх відсутності слід використовувати терміни в загальноприйнятій науковій літературі.

В курсовій роботі не допускається:

- застосовувати для одного і того ж поняття різні наукові терміни, які близькі за змістом (синоніми), а також іноземні слова і терміни при наявності рівнозначних слів та термінів в українській мові;
- використовувати скорочення слів, окрім встановлених правилами української орфографії та відповідними держстандартами;
- скорочувати позначення різних величин, якщо вони вживаються без цифр, за винятком одиниць фізичних величин в таблицях;
- вживати математичні знаки без цифр, наприклад, >, <, = (більше, менше, дорівнює), а також знаки № (номер) та % (відсоток);
- використовувати в тексті математичний знак мінус "-" перед від'ємними значеннями величини. Замість математичного знаку "-" потрібно писати слово "мінус".

Всі формули, що входять до курсової роботи, нумерують в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули, розділених крапкою. Номер формули розташовують з правої сторони на рівні формули в круглих дужках. Посилання в тексті на номер формули дають в дужках, наприклад, "за формулою (2.1)".

Пояснення символів та числових коефіцієнтів наводяться під формулою. Пояснення кожного символу подається з нового рядка в тій послідовності, в якій символи наведено в формулі. Перший рядок пояснення починається зі слова "де" без двокрапки після нього.

Наприклад,

$$E = E_1 + E_2 + E_3 - e \times C_p \quad (2.1)$$

де E – сумарний економічний ефект від впровадження за рік;

E_1 – економія від умовного зменшення персоналу;

E_2 – економія від скорочення ручної роботи апарату управління;

E_3 – економія за рахунок підвищення якості рішень;

e – нормативний коефіцієнт ефективності капітальних витрат;
 C_p – капітальні витрати.

Формули, які записані одна за одною та не розділені текстом, розділяються комою.

Ілюстративні матеріали розміщуються на листах формату А4 і вставляються в текст або наводяться у додатку. Ілюстративні матеріали: креслення, схеми, графіки, діаграми, таблиці тощо повинні характеризувати головні ідеї, висновки, результати, пропозиції курсової роботи.

Ілюстрації мають бути чорного кольору, виконані за допомогою комп'ютера. Якщо ілюстрації розміщуються по тексту роботи, то їх слід розташовувати безпосередньо після тексту, де вони наведені вперше, або на наступній сторінці. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, розділених крапкою, наприклад: "Рисунок 2.3". Слово "Рисунок" та його назву подають після пояснювальних даних та розміщують таким чином: Рисунок 1.1 – Графік попиту.

Цифровий матеріал, вміщений у текст, як правило, оформляється у вигляді таблиць. У таблицях цифровий або текстовий матеріал групується в рядки та стовпчики, відокремлені горизонтальними (рядки) та вертикальними (стовпці) лініями. Назву та слово "Таблиця" починають з великої літери. Назву таблиці розміщують над нею і вирівнюють по ширині з абзацним відступом. Назву не підкреслюють. Загальну форму таблиці наведено на рис. 1.1

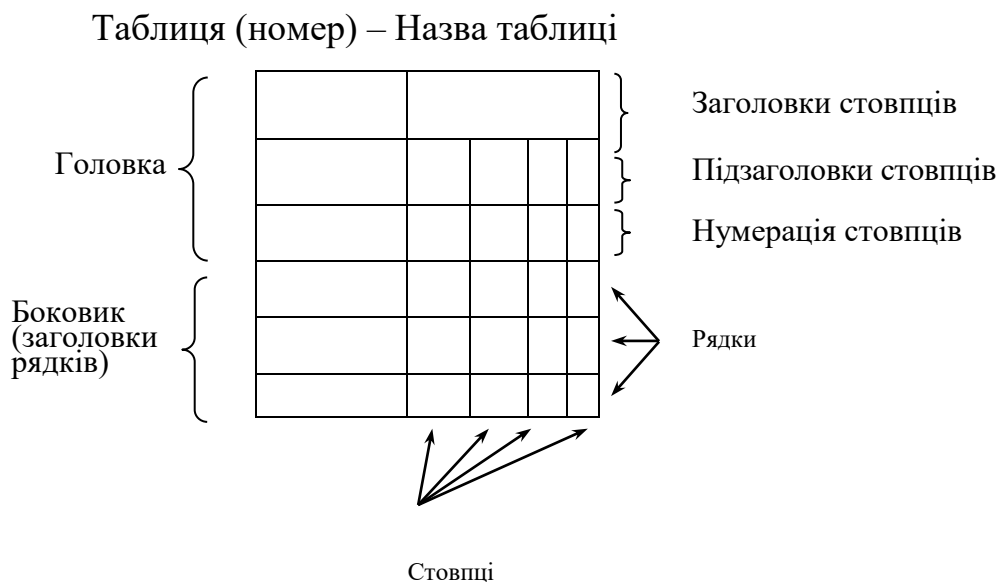

Рисунок 1.1 – Загальна форма таблиці

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

Якщо в тексті роботи є лише одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

У разі перенесення частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» та її номер вказують лише один раз — ліворуч над першою частиною таблиці; над іншими частинами пишуть «Продовження таблиці __» із зазначенням номера таблиці, наприклад: «Продовження таблиці 1.2».

Заголовки стовпців пишуть з великої літери, підзаголовки — з малої, якщо вони становлять одне речення із заголовком. Якщо підзаголовки мають самостійне значення, то їх починають з великої літери.

Таблиці вміщують в текст роботи одразу після посилання на них. Розміщувати таблиці слід так, щоб їх можна було читати, не повертаючи рукопису; якщо це неможливо — так, щоб рукопис треба було повернути за стрілкою годинника. На всі таблиці роботи в тексті мають бути посилання, при цьому слово «таблиця» пишуть скорочено (наприклад, «... у табл. 1.2»), у повторних посиланнях вживають скорочено слово «дивись» (наприклад: «див. табл. 1.3»). Кожна таблиця супроводжується стислим аналізом і висновками. Повторювати кількісні відношення, наведені в таблиці, у тексті не треба.

Колонку "№ п/п" у таблицю не включають. У разі необхідності нумерації рядків їхні порядкові номери ставлять перед назвою заголовків рядків. Стовпці таблиці нумерують лише тоді, коли на них є посилання в тексті роботи або коли таблиця продовжується на наступній сторінці.

На інформацію, запозичену з інших джерел, а також на цитати, наведені в тексті, обов'язково мають бути зроблені посилання. Посилання даються одразу після закінчення цитати у квадратних дужках, де зазначається порядковий номер джерела в списку літератури та відповідна сторінка джерела (наприклад: «[4, С. 35]»).

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу певного друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точного відтворення цитованого тексту, оскільки найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Текст цитати починається і закінчується лапками й наводиться в тій граматичній формі, в якій його подано в джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора; пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту та позначається трьома крапками. Вони ставляться в будь-якому місці цитати (на початку, у середині, наприкінці).

Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

У разі непрямого цитування (переказ, викладення думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути дуже точним у передаванні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати посилання на відповідне джерело.

При оформленні списку використаної літератури бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т. ін.

Перелік посилань повинен мати суцільну нумерацію. Використані джерела можна розміщувати в один з таких способів: за абеткою (за першою літерою прізвища автора або першого слова заголовка) або у порядку розташування посилань у тексті. Набір елементів бібліографічного опису джерел різних видів (підручник, навчальний посібник, монографія, стаття, перекладне видання, статистичний щорічник і т. ін.), спосіб написання кожного елемента, використання розділових знаків тощо наведено в додатку Е.

Додатки. Ілюстративний матеріал, таблиці можуть бути оформлені у вигляді додатків. Додаток повинен мати заголовок, який записують симетрично відносно тексту, окремим рядком. Додатки розміщують після списку літератури в порядку здійснення на них посилань у тексті. Кожен додаток починають з нової сторінки. Їм присвоюють заголовки, надруковані вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток ___» і велика буква, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятками літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад: «Додаток А», «Додаток Б» і т. д. Єдиний додаток позначається як додаток А.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи та підрозділи, пронумеровані в межах кожного додатка: перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: «А.2» (другий розділ додатка А).

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: «Рисунок Д.1.2» (другий рисунок першого розділу додатка Д).

Оформлена відповідно до сформульованих вимог та повністю укомплектована курсова робота повинна бути переплетена (зброшурована).

На першій (титульній) сторінці студент повинен поставити свій підпис та дату остаточного завершення роботи.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник / М.Т.Білуха. – К., 2000. – 642с.
2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. / М.І. Бондар. – К. : ЦУЛ, 2015. – 570 с.
3. Бутинець Ф.Ф. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» / [Ф.Ф.Бутинець, І.В.Жиглей, В.М.Пархоменко]; за ред.

- проф. Ф.Ф. Бутинця; 2-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2001. – 544с.
4. Волкова І.А. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посібник / І.А. Волкова, М.В. Реслер, О.Ю. Калініна. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 304 с.
 5. Загородній А.Г. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики : підручник / А.Г. Загородній, Г.О. Партин, Л.М. Пилипенко, Т.І. Партин. Третє видання, доопрацьоване і доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. - 340 с
 6. Зовнішньоекономічна діяльність / За ред. д-ра екон. наук, проф. І.І. Дахна. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.– 360 с. 10.
 7. Кадуріна Л.О. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: Теорія, практика, рекомендації / Л.О. Кадуріна, М.С. Стрельнікова. – Запоріжжя: Центр учбової літератури, 2007. – 606с.
 8. Максимова В.Ф. Бухгалтерський облік : підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 6.050100 «Облік і аудит» / В.Ф. Максимова. – Одеса: ОНЕУ, 2012.– 670 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/506/1/Максимова%20В.Ф.%20%20Бухгалтерський%20облік%20підручник.pdf>.
 9. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / І. Б. Садовська. – К. : ЦУЛ, 2013. – 688 с. 20. Облік, аналіз та аудит зовнішньоекономічної діяльності: практикум : навч.посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.О. Маслак [та ін.]. – К. : Каравела, 2011.– 279 с.
 10. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посібник. / В. С. Рудницький, В. І. Бачинський, В. О. Хомедюк, О. М. Боровик. – Рівне : НУВГП, 2010. – 240 с.
 11. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності : навч. посібник / Г.О. Король, Н.Г. Шпанковська, Р.Б. Сокольська та ін.; За ред. д.е.н., проф. К.Ф. Ковальчука. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2011. – 172 с.
 12. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник / В.Г. Швець. – 4-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2015. – 572 с.

Нормативна база

1. Господарський кодекс України : Закон України № 436-IV від 16.01.2003 [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>.
2. Митний кодекс України: Закон України №4495-VI від 13.03.2012 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
3. Податковий кодекс України: Закон України №2755-VI від 02.12.2010 зі змінами [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.

4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07. 99 // ВВР України. – 1999. – № 40.
5. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України в редакції від 25.04.2008 р. № 959-XII [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=959-12>.
6. Вплив зміни валютних курсів: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0515-00>.
7. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291 зі змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/instr291/>.
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.10.99 № 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
9. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 29.12.2017 № 148 [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0148500-17>.

Інформаційні ресурси

Инкотермс 2010. Правила ІСС по использованию терминов для внутренней и международной торговли / [Пер. з англійської ТОВ «Асоціація експортерів і імпортерів «ЗЕД»]. – К. : Асоціація ЗЕД. – 268 с. <http://www.iccwbo.ru/blog/2016/terminy-inkoterms>

ІНКОТЕРМС 2020 (ICC Incoterms® 2020) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dhl.com/ua-uk/home/our-divisions/freight/customer-service/incoterms-2020.html>

<http://biscont.com.ua/cgi-bin/ua/out.cgi?blanki1>

<http://blank.com.ua/>

<http://buhgalter911.com/>

<http://el-buh.com/uk/>

<http://pro-u4ot.info/>

<http://zakon.rada.gov.ua/>

<http://www.buhgalteria.com.ua/>

<http://www.buh.ligazakon.ua/>

<http://www.dtki.com.ua/>

<http://www.nibu.factor.ua/ukr/>

<http://www.vobu.com.ua/ukr/>

Додаток А
Перелік рекомендованих тем курсової роботи

1. Концептуальні облікові принципи зовнішньоекономічної діяльності в міжнародній практиці.
2. Порядок реєстрації зовнішньоекономічного контракту.
3. Валютний курс та фактори, що впливають на його формування.
4. Види валютних рахунків, які можна відкривати на території України, їх характеристика.
5. Порядок придбання валюти на території України.
6. Складові механізми міжнародних розрахунків.
7. Шляхи уникнення фінансових ризиків.
8. Види та форми кредитів, пов'язаних з зовнішньоекономічною діяльністю.
9. Облік короткострокових, середньострокових та довгострокових кредитів у системі рахунків.
10. Лізинг як форма кредитування зовнішньоекономічної діяльності, його характеристика та види.
11. Практика реалізації лізингових операцій, функції та роль комерційних банків.
12. Факторинг, особливості та умови використання в міжнародних операціях. Види факторингових операцій.
13. Форфейтинг. Економічний зміст та практичне використання в зовнішньоекономічній діяльності.
14. Проектне фінансування. Можливості використання при кредитуванні зовнішньоекономічної діяльності.
15. Облік кредитних операцій у системі рахунків.
16. Види торговельно-посередницьких операцій.
17. Основні переваги та недоліки торгівлі через посередників.
18. Терміни розрахунків за експортно-імпортні операції та відповідальність за їх дотримання.
19. Облік затрат з експорту робіт та послуг.
20. Облік експортно-імпортних операцій у системі рахунків.
21. Особливості імпорту робіт, послуг.
22. Облік затрат з імпорту робіт та послуг.
23. Основні принципи регулювання бартерних операцій у зовнішньоекономічній діяльності.
24. Поняття давальницької сировини та операцій з давальницькою сировиною в зовнішньоекономічній діяльності.
25. Документальне оформлення операцій, пов'язаних з переробкою давальницької сировини та виготовленням з неї готової продукції.
26. Основні завдання аналізу зовнішньоекономічних зв'язків.
27. Основні методи аналізу зовнішньоекономічних зв'язків.
28. Аналіз та оцінка ефективності експортних операцій.
29. Аналіз та оцінка ефективності імпортних операцій.
30. Основні фінансові коефіцієнти та методика їх розрахунку

Додаток Б
Зразок титульної сторінки
Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра менеджменту, маркетингу та економіки

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «ЗВІТНІСТЬ, АНАЛІЗ, ОБЛІК ТА АУДИТ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

на тему: № _____

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
спеціальності _____

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Оцінка за національною
шкалою _____

Оцінка: ECTS _____

Кількість балів _____

Члени комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

м. Вінниця - 20__ рік

Додаток В
Бланк завдання на курсову роботу

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МОДЕЛЮВАННЯ В ЕКОНОМІЦІ

ЗАВДАННЯ

на курсову роботу студента _____

Тема роботи: _____

Вихідні дані до роботи :

Рекомендований план теоретичної частини _____

Вихідні дані для виконання практичної частини

(№ залікової книжки _____)

варіант для виконання практичної частини _____

Порядковий номер операції	Числове значення	№ операції	Числове значення	№ операції	Числове значення
1.1		7.3		18.1,18.2	
1.2		7.4		18.3,18.4	
1.3		7.5		19	
2		7.6		20-22	
3.1		8.1		23	
3.2.		8.2		24	
4.1		8.3		25-26	
4.2		9.1		27	
4.3		9.2		28-29	
4.4		10		300	
5		11		31-32	
6		12-15		33	
7.1		16		34-38	
7.2.		17			

Завдання видано " ____ " _____ 20__ р.

Керівник _____ к.е.н., доц. Сметанюк О.А.

Зав. кафедри ММЕ _____ д.е.н., проф. Карачина Н.П.

Завдання отримав _____

/назва групи/

/підпис/

/прізвище, ім'я, по-батькові/

Приклад заповненого бланку завдання на курсову роботу

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МОДЕЛЮВАННЯ В ЕКОНОМІЦІ

ЗАВДАННЯ

на курсову роботу студента *гр. МЗД-206 Петрова Петра Петровича*

Тема роботи: Лізинг як форма кредитування зовнішньоекономічної діяльності, його характеристика та види

Вихідні дані до роботи :

Рекомендований план теоретичної частини

1.1. Поняття лізингу як форми кредитування ЗЕД

1.2. Основні види лізингу суб'єкта ЗЕД

1.3. Облік та аналіз операцій з лізингу

Вихідні дані для виконання практичної частини

(№ залікової книжки МЗД-20-789

варіант для виконання практичної частини 9)

Порядковий номер операції	Числове значення	№ операції	Числове значення	№ операції	Числове значення
1.1	375000	7.3	49000	18.1,18.2	400
1.2	28000	7.4	19600	18.3,18.4	700
1.3	16000	7.5	6600	19	930000
2	26500	7.6	1700	20-22	?
3.1	26500	8.1	?	23	20217
3.2.	375000	8.2	13900	24	33696
4.1	?	8.3	18400	25-26	?
4.2	18000	9.1	14500	27	10109
4.3	4200	9.2	18500	28-29	?
4.4	?	10	?	300	500
5	?	11	2200	31-32	?
6	?	12-15	?	33	3600
7.1	?	16	4000	34-38	?
7.2.	3700	17	?		

Завдання видано

" ____ " _____ 20__ р.

Керівник _____

к.е.н., доц. Сметанюк О.А.

Зав. кафедри ММЕ _____

д.е.н., проф. Карачина Н.П.

Завдання отримав _____

/назва групи/

/підпис/

/прізвище, ім'я, по-батькові/

Додаток Г

Вихідні дані для виконання практичної частини курсової роботи

Таблиця Г.1 – Господарські засоби та джерела їх утворення

№	Показники	Сума
1.	Каса(30)	40000
2.	Знос необоротних активів (13)	120000
3.	Готова продукція (26)	240000
4.	Додатковий капітал (42)	200000
5.	Розрахунки за страхуванням (65)	100000
6.	Розрахунки з різними дебіторами (37)	30000
7.	Незавершене виробництво (23)	200000
8.	Розрахунки по оплаті праці (66)	400000
9.	Розрахунки за податками й платежами (64)	300000
10.	Статутний капітал (40)	700000
11.	Рахунки в банках(31)	700000
12.	Нерозподілені прибутки (непокриті збитки) (44)	170000
13.	Основні засоби (10)	780000
14.	Розрахунки з постачальниками та підрядчиками (63)	200000
15.	Виробничі запаси (20)	300000
16.	Розрахунки за іншими операціями (68)	100000

Таблиця Г.2 – Розшифровка до статті «Виробничі запаси»

№ п/п	Найменування сировини	Од. виміру	Кількість	Сума, грн.
1.	Тканина «Міленіум»	м.	210	210000
2.	Нитки	шт.	250	50000
3.	Гудзики	компл.	100	10000
4.	Транспортно-заготівельні витрати	-	-	30000
	Разом:	х	х	300000

Таблиця Г.3 – Розшифровка до статті "Готова продукція"

№ п/п	Найменування сировини	Од. виміру	Кількість	Облікова собівартість	Фактична собівартість
1.	Сорочки	шт.	500	125000	140000
2.	Теніски	шт.	400	80000	100000
	Разом:	Х	Х	205000	240000

Таблиця Г.4 – Розшифровка до статті «Розрахунки з постачальниками та підрядчиками»

№	Постачальник	Сума
1.	База «Укропттекстильторг»	150000
2.	Фірма «Фурнітура»	50000
	Разом:	200000

Таблиця Г.5 – Розшифровка до статті "Незавершене виробництво" Сальдо рахунку 23 "Виробництво"

№ п/п	Стаття затрат	По výroбах		Разом
		Сорочки	Теніски	
1.	Сировина і матеріали	85000	26000	111000
2.	Зарплата виробничого персоналу	40000	15000	55000
3.	Відрахування на соціальне страхування	15000	6000	21000
4.	Загальновиробничі витрати	10000	3000	13000
5	Разом:	150000	50000	200000

Таблиця Г.6 – Фінансові результати за 11 місяців 20XX р. (за даними бухгалтерського обліку)

№	Показники	Сума
1	Дохід (виручка) від реалізації продукції	23850000
2	ПДВ	3975000
3	Собівартість реалізованої продукції	16665000
4	Адміністративні витрати	1830000
5	Витрати на збут	340000
6	Інші операційні витрати	40000
7	Податок на прибуток	300000
8	Чистий прибуток	700000

Таблиця Г.7 – Операційні витрати за елементами за 11 місяців 20XX р. (за даними бухгалтерського обліку)

№	Показники	Сума
1	Матеріальні затрати	2230000
2	Витрати на оплату праці	3000000
3	Відрахування на соціальні заходи	1125000
4	Амортизація	750000
5	Інші операційні витрати	975000
6	Разом:	8080000

Таблиця Г.8 – Господарські операції та їх числові значення по варіантах за грудень 20XX р.

№ п/п	Зміст	Варіант									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Виписка з поточного рахунку в банку:										
	1.1. Отримана по чеку готівка і оприбуткована в касу	400000	354000	392000	345000	371000	367000	398000	346000	375000	367000
	1.2. Перераховано в бюджет податки	30000	27000	32000	29500	36000	25000	34000	31000	28000	31500
	1.3. Перераховано органам соціального страхування	20000	19000	25000	22500	17000	23500	22000	18500	16000	17500
2.	Авансовий звіт № 1 від 3.12.XX р Витрачено на відрядження для виробничих цілей	30000	25500	31500	27500	34000	28000	36000	33000	26500	37000
3.	Видатковий касовий ордер від 3.12.XX р. і платіжні відомості::										
	3.1. Виплачено згідно авансового звіту №1	30000	25500	31500	27500	34000	28000	36000	33000	26500	37000
	3.2. Виплачена заробітна плата за грудень 20XX р.	400000	354000	392000	345000	371000	367000	398000	346000	375000	367000
4.	Товарно-транспортна накладна № 17 від 3.12.XX р.										
	4.1. Надійшло і оприбутковано на склад від бази "Укрот-ттекстильторг" за цінами придбання (без ПДВ) всього:	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	тканина "Міленіум" — 400 м по 125,00 грн.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	нитки — 10000шт. по 40,00 грн.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	4.2. Крім того ПДВ (податкова накладна № 17 від 3.12.XX р)	18000	18000	18000	18000	18000	18000	18000	18000	18000	18000
	4.3. Акцептовані (визнані) витрати на транспортування (без ПДВ):	6000	7200	7800	5400	4800	6600	8400	8000	4200	9000
4.4. Крім того ПДВ (податкова накладна № 17 від 3.12.XX р). Оплата сировини і транспортних послуг не проведена	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	
5	Лімітно-забірні картки №1-3 від 5.12.XX р	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	5. Передано на виробництво матеріали (табл.Д.1):										
	5.1. тканина "Міленіум" на виготовлення: сорочок – 200 м	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Продовження таблиці Г.8

№ п/п	Зміст	Варіант									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	тенісок – 100м	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	5.2. нитки на виготовлення:	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	сорочок – 70 шт.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	тенісок – 30 шт.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	5.3. гудзики на виготовлення:	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	сорочок – 100 компл.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
6.	тенісок – 50 компл.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	6. Списуються транспортно заготівельні витрати в частині, що відноситься до матеріалів, використаних на виробництво (табл. Д.2): в т. ч: на виготовлення:	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	сорочок	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	тенісок	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
7.	Наряди на виконання роботи і розрахункові відомості										
	Нараховані заробітна плата і премія:										
	7.1 . виробничому персоналу, зайнятому виготовленням:	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	сорочок	150000	136500	178500	141000	187500	130500	169500	159000	147000	157500
	тенісок	100000	91000	119000	94000	125000	87000	113000	106000	98000	105000
	7.2 загальновиробничому персоналу	42500	39500	46500	44500	47500	37500	42000	41000	37000	40000
	7.3 апарату управління підприємством	50000	45500	59500	47000	62500	43500	56500	53000	49000	52500
	7.4. Утримано прибутковий податок із заробітної плати	20000	18200	23800	18800	25000	17400	22600	21200	19600	21000
7.5. Утримано внески до пенсійного фонду	6800	6300	8100	6500	8400	6000	7600	7200	6600	7100	
7.6. Утримано внески до фонду страхування на випадок безробіття	1700	1600	2000	1600	2100	1500	1900	1800	1700	1800	
8	Довідка бухгалтерії. Зроблене відрахування на соціальне страхування від суми зарплати, нарахованої:										

Продовження таблиці Г.8

№ п/п	Зміст	Варіант									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	8.1. виробничому персоналу, зайнятому виготовленням:	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	сорочок	56300	51200	66900	52900	70300	48900	63600	59600	55100	59100
	тенісок	37500	34100	44600	35300	46900	32600	42400	39800	36800	39400
	8.2. загальновиробничому персоналу	15900	14800	17400	16700	17800	14100	15800	15400	13900	15000
	8.3. апарату управління підприємством	18800	17100	22300	17600	23400	16300	21200	19900	18400	19700
9.	Нараховано знос основних засобів підприємства										
	9.1 загальновиробничого призначення	13000	14000	16000	12000	15000	17000	11000	13000	14500	15500
	9.2. загальногосподарського призначення	21000	23000	18000	15000	25000	21500	14500	20000	18500	22500
10.	Накладна № 14 від 10.12.XX р. 10. Випущена з виробництва і оприбуткована на склад готова продукція (за обліковими цінами):	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	сорочки – 1200 шт. по 250,00 грн.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	теніски – 500 шт. по 200,00 грн.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
11.	11.Рахунок-фактура від рекламної агенції “Гроші та світ” № 23 від 17.12.XX р. Надані рекламні послуги (без ПДВ)	2000	2500	1500	2300	3000	3400	2800	3700	2200	4000
12	Виписка з поточного рахунку в банку:										
	12.1 Оплачені рахунки постачальників за отриману раніше сировину:	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	бази «Укроптекстильторг»	150000	150000	150000	150000	150000	150000	150000	150000	150000	150000
	фірми «Фурнітура»	50000	50000	50000	50000	50000	50000	50000	50000	50000	50000
	12.2. Оплачено рахунок ЧП Уманець за офісні меблі (доставка за рахунок продавця) всього книжкова шафа за ціною 21000 грн. полиці для книг у кількості 10 шт. за ціною 2700 грн.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
13	Відображена сума податкового кредиту з ПДВ (податкова накладна № 104 від 13.12.XX р.)	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Продовження таблиці Г.8

№ п/п	Зміст	Варіант									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
14	Товарно-транспортна накладна № 35 від 13.12.XX р. Надійшли і оприбутковані на склад офісні меблі від ЧП Уманець: за цінами придбання (без ПДВ):	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	книжкова шафа	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	полиці для книг у кількості 10 шт.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
15	Передані в експлуатацію офісні меблі	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
16	Відображена сума зносу офісного обладнання	40000	40000	40000	40000	40000	40000	40000	40000	40000	40000
17	Списуються загальновиробничі витрати (табл. Д.3, Д.4):										
	17.1 в т. ч. на собівартість виробництва:	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	сорочок	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	тенісок	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	17.2. на собівартість реалізованої продукції	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
18	18.1. Перераховано плату за митне оформлення товару поза місцем розташування митного органу	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400
	18.2. Нараховано плату за митне оформлення товару	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400
	18.3. Отримано від митного брокера послуги з декларування товару	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700
	18.4. Сплачено послуги митного брокера	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700
19	19. Відвантажено товар на експорт за курсом НБУ (27,6 грн/дол)	720000	900000	840000	870000	810000	750000	600000	960000	930000	990000
		26087\$	32609\$	30435\$	31522\$	29348\$	27174\$	21739\$	34783\$	33696\$	35870\$
20	20. Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
21	21. Товарно-транспортна накладна № 189387 від 12.12.XX р. відвантажено покупцям-нерезидентам готову продукцію (за обліковими цінами)	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	сорочки – 800 шт. по 250,00 грн.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	теніски – 400 шт. по 200,00 грн.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Продовження таблиці Г.8

№ п/п	Зміст	Варіант									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
22	Віднесено на фінансовий результат :										
	22.1— дохід від реалізації продукції	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	22.2— собівартість реалізованої продукції	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	22.3— плату за митне оформлення товару поза місцем розташування митного органу	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	22.4— вартість послуг митного брокера	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
23	23.1. Відображено курсову різницю за монетарною дебіторською заборгованістю на дату балансу	15652	19565	18261	18913	17609	16304	13043	20870	20217	21522
	23.2. Віднесено на фінансовий результат курсову різницю	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
24	Отримано оплату від нерезидента - валютну виручку зараховано на розподільчий рахунок (курс НБУ - 27,2 грн./дол)	26087\$	32609\$	30435\$	31522\$	29348\$	27174\$	21739\$	34783\$	33696\$	35870\$
		?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
25	Відображено курсову різницю при погашенні дебіторської заборгованості нерезидента	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
26	Перераховано з розподільчого рахунка 75 % валютної виручки для обов'язкового продажу (курс НБУ – 27,5 грн./дол)	19565\$	24457\$	22826\$	23641\$	22011\$	20380\$	16304\$	26087\$	25272\$	26902\$
		?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
27	Відображено курсову різницю на дату списання валюти з розподільчого рахунка	7826	9783	9130	9457	8804	8152	6522	10435	10109	10761
28	Зараховано 25 % валютної виручки на поточний рахунок підприємства (за курсом 27,5 грн./дол)	6522\$	8152\$	7609\$	7880\$	7337\$	6793\$	5435\$	8696\$	8424\$	8967\$
		?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
29	Зараховано на поточний рахунок у національній валюті гривневий еквівалент 75 % інвалюти, що підлягає обов'язковому продажу, за вирахуванням комісії банку в сумі 500 грн. (курс МВРУ — 28 грн./\$) курс 28	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Продовження таблиці Г.8

№ п/п	Зміст	Варіант									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
30	30.1. Відображено суму комісійної винагороди банку у складі витрат	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
	30.2. Відображено утримання банком суми комісійної винагороди	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
31	Відображено дохід від продажу валюти (позитивна різниця між сумою, вирученою від продажу валюти за курсом МВРУ, та вартістю валюти за офіційним курсом НБУ)	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
32	Відображено залік зобов'язань з продажу валюти	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
33	Рахунок-фактура від АТП 13070. Акцептовано (визнані) витрати на транспортування відвантаженої продукції (без ПДВ)	3000	4800	2400	3600	1800	4200	6000	5400	3600	4800
34	Дохід від іншої операційної діяльності списано на фінансові результати	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
35	Витрати діяльності списано на фінансові результати										
	35.1 - собівартість реалізації	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	35.2 - адміністративні витрати	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	35.6 - витрати на збут	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
36	Довідка бухгалтерії. Згідно декларації розраховано прибуток до оподаткування - 60000 грн. та нараховано податок на прибуток	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
37	Податок на прибуток списано на фінансові результати	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
38	Розраховано чистий прибуток (збиток) (табл. Д.9)	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Таблиця Д.1 – Оцінка вибуття виробничих запасів за методом FIFO за грудень 20XX р

Зміст операції	Картки к/с обл.	дата	Тканина “Міленіум”			Нитки			Гудзики		
			ціна	к-сть	сума	ціна	к-сть	сума	ціна	к-сть	сума
Залишок на початок місяця	1,2,3	01.12.XX р									
Надходження за звітний період (оп. 4)	5,6										
Разом:	-	-	-			-			-		
Вибуття за звітний період (оп. 5)	-										
Залишок на кінець місяця	1-6	31.12.XX р	-			-			-		

Таблиця Д.2 – Розрахунок транспортно-заготівельних витрат

Показники	Розрахунок	Вартість матеріалів	
		За цінами придбання	Транспортно- заготівельні витрати
Залишок на початок місяця	картки 1, 2, 3, 4		
Надійшло матеріалів за місяць	оп. 4		х
Нараховано транспортно-заготівельних витрат	оп. 4	х	
Разом:	1+2+3		
Процент транспортно-заготівельних витрат до купівельної вартості матеріалів	р.4 гр.5 : р.4 гр. 4	х	
За місяць витрачено матеріалів на виробництво:	оп. 5		х
сорочок			х
тенісок			х
Транспортно-заготівельні витрати на суму витрачених на виробництво матеріалів:	5 x 6	х	
сорочок		х	
тенісок		х	
Залишок на кінець місяця:		х	х
матеріалів	4-6		х
транспортно-заготівельних витрат	4-7	х	

Розрахункові таблиці для заповнення реєстраційного журналу
 Додаток Д

Таблиця Д.3 – Групувальна відомість загально виробничих витрат за грудень 20XX р.

№ п/п	Операція	Всього	В т.ч. за статтями загально виробничих витрати				
			Матеріальні затрати	Оплата праці	Відрахування	Знос необоротних активів	Інші витрати
1							
....							
	Разом						
	З них:						
	змінні загально виробничі витрати (див. абз.3 стор.12)						
	постійні загально виробничі витрати (Разом-Змінні загально виробничі витрати)						

Таблиця Д.4 – Розподіл загально виробничих витрат за грудень 20XX р.

№ п/п	Показники	Усього	На одиницю бази розподілу	Загально виробничі витрати	
				до витрат на виробництво продукції (виробнича собівартість)	до собівартості реалізованої готової продукції
1	2	3	4	5	6
1	База розподілу за нормальною потужністю (кількість випущених виробів)	2000			
2	Загально виробничі витрати (ряд. 2 гр. 3 : ряд. 1 гр. 3)	3500	?		
	2.1 змінні (ряд. 2.1 гр. 3 : ряд. 1 гр. 3)	2500	?		
	2.2 постійні (ряд. 2.2 гр.3 : ряд.1 гр. 3)	1000	?		
3	База розподілу за фактичною потужністю (кількість випущених виробів) (опер. 10)	?			
4	Загально виробничі витрати (табл. Е.3)	?			
	4.1. змінні (табл. Е.3)	?		?	
	4.2. постійні (табл. Е.3)	?			
	в т. ч. 4.2.1. розподілені (ряд. 3 гр.3 x ряд. 2.2 гр. 4)	?		?	
	4.2.2.нерозподілені (ряд. 4.2 гр. 3 ряд 4.2.1 гр. 3)	?			?
	РАЗОМ загально виробничі витрати	?		?	?

Таблиця Д.5 – Розрахунок чистого прибутку (збитку) за грудень 20XX р.

№ п/п	Показники	Сума
1.	Дохід від реалізації продукції	
2.	ПДВ	
3.	Собівартість реалізованої продукції	
4.	Адміністративні витрати	
5.	Витрати на збут	
6.	Інший дохід від операційної діяльності	
7.	Податок на прибуток	
8.	Чистий прибуток (збиток)	

Таблиця Д.6 – Звіт про фінансові результати за 20XX р.

№ п/п	Стаття	Розрахунок	За звітний період	За попередній період
1. Фінансові результати				
1	Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	об. по кредиту рах. 70 + р.1 табл. Е.6		26845300
2	Податок на додану вартість	опер. 14 + р.2 табл. Е.6.		4475000
3	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	ряд.1 - ряд.2		22370300
4	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	об. по дебету рах. 90 + р.3 табл. Е.6		17640000
5	Валовий: Прибуток	ряд.3 — ряд.4		4730300
	Збиток	ряд.3 — ряд.4		
6	Адміністративні витрати	об. по дебету рах. 92 + р.4 табл. Е.6		1040000
7	Витрати на збут	об. по дебету рах. 93 + р.5 табл. Е.6		200000
8	Інші операційні витрати	р.6 табл. Е.6		600000
9	Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування прибуток	ряд.5-ряд.6-ряд.7- ряд.8		2890300
	збиток	ряд. 5-ряд.6-ряд.7- ряд.8		
10	Податок на прибуток від звичайної діяльності	об. по дебету рах. 98 + р.7 табл. Е.6		430000
11	Чистий: прибуток	ряд.9-ряд.10		2460300
	збиток	ряд.9-ряд.10		
Елементи операційних витрат				
1	Матеріальні затрати	об. по кредиту рах. 20 + р.1 табл. Е.7		3040000
2	Витрати на оплату праці	об. по кредиту рах. 66 + р.2 табл. Е.7		1860000
3	Відрахування на соціальні заходи	об. по кредиту рах. 65 + р.3 табл. Е.7		697500
4	Амортизація	об. по кредиту рах.13+ р.4 табл. Е.7		780000
5	Інші операційні витрати	р.5 табл. Е.7		1570000
	Разом			7947500

Додаток Е
Зразки оформлення джерел використаної літератури

Таблиця Е.1

Вид джерела інформації	Приклад оформлення
Підручник	Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С. Ф. Покропивного. — К.: КНЕУ, 2003. — 608 с.
Навчальний посібник	Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2003. — 502 с.
Монографія	Антонюк Л. Л. Міжнародна конкурентоспроможність країн: теорія та механізм реалізації: Монографія. — К.: КНЕУ, 2004. — 275 с.
Стаття	Савчук В. Внутрішній аудит у системі корпоративного управління підприємством // Економіка України. — 2004. — № 5. — С. 50—55.
Перекладне видання	Хан Д. Планирование и контроль: концепция контроллинга / Пер. с нем.; Под ред. и с предисл. А. А. Турчака, Л. Г. Головача, М. Л. Лукашевича. — М.: Финансы и статистика, 1997. — 800 с.
Словник	Большой экономический словарь: 19 000 терминов / Под ред. А. Н. Азриэляна. — М.: Ин-т новой экономики, 1997. — 859 с.
Багатотомне видання	Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, XV—XVIII ст. / Пер. з фр. — Т. 1.: Структури повсякденності: можливе і неможливе. — К.: Основи, 1995. — 543 с.
Статистичний щорічник	Статистичний щорічник України за 2007 рік / Держкомстат України; За ред. О. Г. Осауленко. — К.: Консультант, 2008. — 631 с.
Web-сайт	http://udec.ntu-kpi.kiev.ua/udec.nsf/Documentukr
Оригінальне зарубіжне видання	Waterson M. Economic Theory of Industry. — Cambridge Univ. Press, 1997. — 381 p.
Стандарт	ДТСУ 3278—95. Система розроблення та поставлення продукції на виробництво: Основні терміни та визначення. — К.: Держстандарт України, 1996. — 62 с.
Препринт	Крип'якевич І. П. Історія українського війська: Репр. вид. — К.: МП «Пам'ятки України», 1993. — 288 с.
Збірник наукових праць	Проблеми економічного ризику: аналіз та управління: Зб. наук. праць за матеріалами Першої Всеукр. наук.-практ. конф. від 26—28 жовт. 1998 р. / Редкол.: О. Д. Шарапов та ін. — К.: КНЕУ, 1998. — 96 с.
Тези доповіді	Барабась Д. О. Конкурентні переваги та ключові фактори успіху: спільне та відмінне // Управління підприємством: діагностика, стратегія, ефективність: Матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. від 23—25 листоп. 2000 р. — К.; Дніпропетровськ, 2006. — С. 10—11.
Автореферат дисертації	Іванов Ю. Б. Організаційно-економічні проблеми забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах формування ринкових відносин: Автореф. Дис. ... д-ра екон. наук (08.06.01) / Харків. держ. екон. ун-т. — Харків, 2007. — 33 с.
Методичні матеріали	Методичне забезпечення курсу «Менеджмент» для слухачів магістерських програм / Уклад. С. М. Соболь та ін. — К.: КНЕУ, 2008 — 96 с.
Конспект лекцій	Конспект лекцій з курсу «Операційний менеджмент», прочитаних канд. екон. наук, доц. Т. В. Омеляненко студентам IV курсу спец. 6201/1 «Менеджмент промислових підприємств» денної форми навчання, 2011/2012 навч. рік.

Навчальне видання

Методичні вказівки
до виконання курсової роботи
з дисципліни «Звітність, аналіз, облік та аудит зовнішньоекономічної діяльності» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент ЗЕД» денної та заочної форм навчання

Редактор
Коректор

Укладачі: Сметанюк Олена Анатоліївна, Карачина Наталія Петрівна

Оригінал-макет підготовлено О. Сметанюк

Підписано до друку
Формат 29,7 × 42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк.
Наклад прим. Зам. №

Вінницький національний технічний університет,
навчально-методичний відділ ВНТУ.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, к. 2201.
Тел. (0432) 59-87-36.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009 р.

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі .
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009 р.